

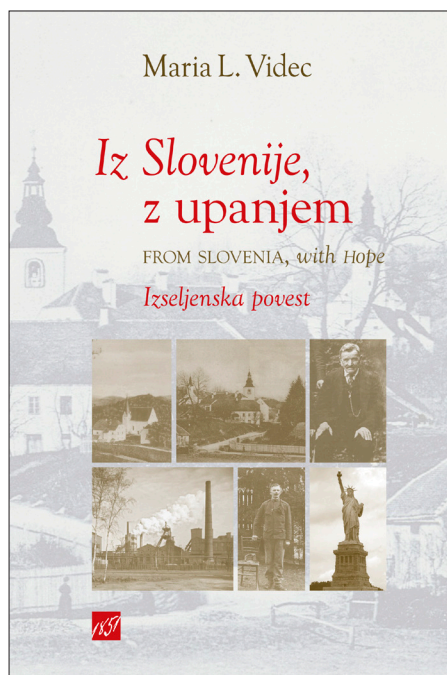

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

MARIA L. VIDEĆ: IZ SLOVENIJE, Z UPANJEM – FROM SLOVENIA, WITH HOPE

Za Slovenijo – z upanjem

Nizozemska parlamentarka, univerzitetna profesorica Maria Louise Videc se je od malega zanimala za svoje slovenske korenine in raziskovala, kako so se njeni predniki v začetku 20. stoletja naselili v Holandiji. Avtorica številnih strokovnih publikacij se z izseljensko povestjo, spomenikom slovenskemu človeku in vrednotam, izkazuje tudi kot izvrstna pisateljica.

Na Nizozemskem rojena avtorica se je od malega zanimala za svoje slovenske korenine in raziskovala, kako so se njeni predniki v prvih desetletjih 20. stoletja prek nemškega Porurja naselili v holandsko pokrajino Limburg. Pri pisanju te slovenske izseljenske povesti se je navdihovala ob njihovih zgodbah, ki jih je za knjižno objavo ustrezno priredila.

Knjiga je slavošpev upanju, vztrajanju in – v času preizkušenj – zaupanju v Boga, ki so mlade Slovence vodili pri njihovi življenjsko pomembni odločitvi, da zapustijo domovino. Ob raziskovanju njihovih zgodb je avtorica ugotovila, kako pomembno vlogo so imeli pri tem katoliški duhovniki, ki so izseljencem v novem okolju nudili ključno oporo.

Podatki o knjigi

- Naslov: Iz Slovenije, z upanjem – From Slovenia, with Hope
- Podnaslov: Izseljenska povest – An Emigrants Tale
- Avtorica: Maria L. Videc
- Prevajalec: Niki Neubauer
- Urednica: Tadeja Petrovčič Jerina
- Dvojezična, slovensko-angleška izdaja
- Velikost: 135 mm × 210 mm
- Vezava: mehka z zavahi
- Število strani: 264
- ISBN 978-961-278-346-4
- Cena: 21,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2017

Kontakt

uredništvo

T 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

O avtorici

Univerzitetna profesorica **Maria Louise Videc** je predavala javno upravo na univerzah v Leidnu in Nijmegenu. Od leta 1999 je bila kot predstavnica krščansko-demokratske stranke 12 let članica zgornjega doma nizozemskega parlamenta ter članica in predsednica nizozemske parlamentarne delegacije v Parlamentarni skupščini Sveta Evrope, kjer je delovala v Odboru za pravne zadeve in človekove pravice.

Napisala je več knjig in člankov s področja javne uprave in upravljalvske etike, revizije in evalvacije ter o sistemu Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Odlomek iz knjige

Osmo poglavje – 1918, VRNITEV DOMOV

Bil je vrhunec poletja. Sonce je spet prinašalo obet zelo toplega dneva. Obdajala ga je tišina, samo murni so godli svoj enolični napev.

Počasi se je vzpenjal v hrib, vpiljal je slast vsakega koraka. Bili so zadnji na njegovi neskončno dolgi poti domov. Ko je prišel do ljube domačije svojih staršev, je obstal. Negibno je strmел v prizor, kot bi bil razodetje. Slišal je bevske psi in nato, delček sekunde zatem, ga je zagledal, kako dirja proti njemu, divje laja in – cvili. Njegov stari tovariš ga je prepoznal! Kljub bradi, dolgim lasem, razcapani in umazani obleki ga je pes prepoznal in je cvilil od veselja. To veselje je bilo nalezljivo in pustil je, da ga prevzame. Potem je opazil mater, ki je gledala skozi okno, čemu tak direndaj. Mati je bila videti veliko starejša od podobe, ki se je je oklepal vsa ta dolga leta bridke osamljenosti. Še naprej ga je gledala, ne da bi se ganila, ne da bi zaklicala, ne da bi rekla besedo. Potem se je odmaknila od okna in ko jo je spet zagledal, je stala med vrati in še vedno strmela vanj. Takrat je spoznal, da mora priti k njej zelo, zelo počasi.

»Jože, moj Jože, si ti? Si to ti?«

»Ja, moja ljuba mama, jaz sem,« je rekel nežno, prijel mater za roke in jo objel.

Tedaj je svet spremenil barve. Mati je začela klicati moža, hčere in sinove in vsi so prišli in strmeli in jokali in se smejali. Hoteli so ga objeti, a so oklevali zaradi njegove krhkosti, odmaknjenosti, tujosti.

Oče se je postaral in bratje in sestre so bili v svoji odrasli mladosti zanj novi. Motril jih je s pogledom, za katerega se je zdelo, da prihaja od daleč, iz daljne stepe, iz večnosti.

Dan se kar ni hotel končati. Večer se ni končal, dokler jim ni povedal delčka svoje zgodbe. Poskušal je, res se je trudil, toda po nekaj urah je preprosto zaspal, kar na klopi, kjer je sedel. Moralo bo počakati. In lahko počaka. Svoboden je, prost, da ostane ali gre, kamor želi; prost, da naredi, kar želi. Že sama ta misel ga je opijanila od pričakovanja in radosti, toda tudi neznansko utrudila. Ne dneve, tedne bo potreboval, da bo povsem doma, doma z vsem srcem in dušo.

Naslednje jutro so ga prvi koraki vodili do kapelice, ki jo je postavil za domačijo. Pred kipcem Marije Pomagaj je bil šopek travniških cvetlic. Pokleknil je in molil – molil kot mnogokrat na svoji dolgi poti domov. Zahvalil se je Božji Materi za pomoč in vodstvo in ji ponovno zaupal svojo dušo.

V dneh, ki so sledili, je družini postopno povedal svojo zgodbo, zgodbo o dveh letih hoje, o pobegu iz ujetništva v daljnem, nepredstavljivo oddaljenem Uzbekistanu. Navedel jim je samo gola dejstva in še to le tista, ki jih je zmožal povedati. Čutil je, da se še ne more soočiti z vso zgodbo, z vsemi njenimi potlačeni dogodki in trenutki globoke bridkosti in obupa. To bi bilo čustveno preobremenjujoče; zarezalo bi se mu v samo dušo. Morda bo nekaj od tega povedal kdaj kasneje, nekaterim od njih, toda ne zdaj, ne še, morda nikoli. [...] (str. 72–73)